६१

स्वयंसेवक शिक्षक ब्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी हरिवन नगरकार्यपालिकाले यो स्वयंसेवक शिक्षक व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८० जारी गरेको छ।

स्वयंसेवक शिक्षक ब्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०

हरिवन नगरपालिका अन्तरगत सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयहरुमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपातलाई मध्ये नजर गरी अपरिपूर्न शिक्षकको मागलाई पूर्ती गर्न स्वंसेवक शिक्षक छनौटको मापदण्ड निर्धारण, परीक्षा सञ्चालन, नियुक्ति तथा पदस्थापनालाई व्यवस्थित, मर्यादित एवम् स्तरीय बनाउन र योग्य एवम् सक्षम जनशक्तिको छनौट गरी शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न स्वंयसेवक शिक्षक ब्यवस्थापन कार्यबिधि, २०८० जारी गरिएको छ।

स्वीकृत मिति - २०८०।०१।०३

परिच्छेद – १

संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

१.संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः यो कार्यविधिको नाम स्वंयसेवक शिक्षक ब्यवस्थापन कार्यविधि, २०८० रहेको छ र यो कार्यविधि कार्यपालिकाले पारित गरेको मितिदेखि लागू हुनेछ ।

२. परिभाषाः विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

(क) "पूर्व प्राथमिक विद्यालय" भन्नाले चार वर्ष उमेर पूरा गरेका बालबालिकालाई एक वर्षको पूर्व प्राथमिक शिक्षा दिने विद्यालय सम्झनु पर्छ ।

(ख) "कार्यपालिका" भन्नाले हरिवन नगरपालिकाको नगरकार्यपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।

(ग) "नगरपालिका" भन्नाले नेपालको संविधान बमोजिम गठन भएको हरिवन नगरपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।

(घ) "धार्मिक विद्यालय" भन्नाले परम्परागत रुपमा चलिआएका गोन्पा, गुम्बा, गुरुकुल, आश्रम, मदरसा जस्ता धार्मिक विद्यालयहरुलाई जनाउँदछ ।

(ङ) "छनौट समिति" भन्नाले नियम १८ बमोजिम गठन हुने स्वयंसेवक शिक्षक छनौट समितिलाई सम्झनुपर्छ ।

(च) "प्रधानाध्यापक" भन्नाले शिक्षा नियमावली, २०५९ को नियम ९३ बमोजिम नियुक्त विद्यालयको प्रधानाध्यापक सम्झनु पर्छ ।

(छ) "प्रमुख" भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुखलाई सम्झनु पर्छ ।

(ज) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्छ ।

(झ) "व्यवस्थापन समिति" भन्नाले सङ्घीय शिक्षा ऐनको दफा १२ बमोजिम गठन भएको विद्यालय व्यवस्थापन समिति सम्झनु पर्छ ।

(ञ) "शिक्षा शाखा प्रमुख" भन्नाले नगरपालिकाको शिक्षा शाखाको प्रमुख वा सो प्रमुखको कामकाज गर्न तोकिएको कर्मचारीलाई सम्झनु पर्छ ।

(ट) "शिक्षा शाखा" भन्नाले नगरपालिकामा रहेको शिक्षा हेर्ने विभागलाई सम्झनु पर्छ ।

(ठ) "शिक्षक सेवा आयोग" भन्नाले सङ्घीय कानून बमोजिम गठन भएको शिक्षकहरुको नियुक्ति सिफारिस आदि गर्ने आयोग सम्झनु पर्छ ।

(ड) "प्राथमिक स्वयंसेवक शिक्षक" भन्नाले नगरपालिकाद्वारा व्यवस्थित कार्यपालिकाबाट स्विकृत अनुदान कोटामा नियुक्त भएको प्राथमिक तह कक्षा १–५ मा अध्यापन गर्ने स्वयंसेवक शिक्षक सम्झनुपर्छ ।

(ङ) "निम्न माध्यमिक स्वयंसेवक शिक्षक" भन्नाले नगरपालिकाद्वारा व्यवस्थित कार्यपालिकाबाट स्विकृत अनुदान कोटामा नियुक्त भएको आधारभूत तह कक्षा ६–८ मा अध्यापन गर्ने स्वयंसेवक शिक्षक सम्झनुपर्छ ।

(च) "माध्यमिक स्वयंसेवक शिक्षक" भन्नाले नगरपालिकाद्वारा व्यवस्थित कार्यपालिकाबाट स्विकृत अनुदान कोटामा नियुक्त भएको माध्यमिक तहमा अध्यापन गर्ने स्वयंसेवक शिक्षक सम्झनुपर्छ ।

(छ) "विषय विशेषज्ञ" भन्नाले स्वयंसेवक शिक्षक छनौट परीक्षा सञ्चालनको लागि नगरपालिकाबाट सूचिकृत भएका प्राथमिक, निम्न माध्यमिक र माध्यमिक तहका शिक्षकहरु र स्रोत व्यक्तिलाई समेत सम्झनुपर्छ ।

(ज) "नगरसभा" भन्नाले सङ्घीय कानून बमोजिम गठन भएको हरिवन नगरपालिकाको नगरसभालाई सम्झनुपर्छ ।

३. कार्यविधिको उद्देश्यः यस कार्यविधिको उद्देश्य देहाय बमोजिमको हुनेछ ।

(क) स्वयंसेवक शिक्षक नियुक्ति गरी सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने ।

(ख) बालबालिकाको गुणस्तरीय शिक्षा प्राप्त गर्ने मौलिक हकको सुनिश्चितता गर्ने ।

(ग) सामुदायिक विद्यालयमा हुने शिक्षक अभाव हटाउने ।

परिच्छेद २

दरबन्दी सृजना, योग्यता र छनौट तथा नियुक्ति प्रक्रिया

४. स्वयंसेवक शिक्षकको अनुदान दरबन्दी सृजना गर्न सक्नेः

(१) नगरसभाबाट स्विकृत कार्यक्रम अनुसार नगरकार्यपालिकाले प्राथमिक, निम्नमाध्यमिक र माध्यमिक तहका स्वयंसेवक शिक्षकहरुको अनुदान कोटा (दरबन्दी) सृजना गर्न सक्नेछ ।

(२) स्वयंसेवक शिक्षकको कोटा (दरबन्दी) वितरण देहाय बमोजिमका मापदण्डको आधारमा वितरण गरिनेछ

क) विद्यालयमा संचालित कक्षा, तह र विद्यार्थी संख्यालाई आधार लिई थप गर्दै जाने ।

ख) आधारभूत तह (६ देखि ८) र माध्यमिक तह संचालित विद्यालयहरुको हकमा विषयगत दरबन्दीलाई समेत आधार लिई वितरण गरिनेछ ।

५. स्वयंसेवक शिक्षकको योग्यता तथा तालिम सम्बन्धि व्यवस्थाः नियम ३ बमोजिम सृजना भएका दरबन्दीमा नियुक्त हुने स्वयंसेवक शिक्षकको योग्यता तथा तालिम देहाय बमोजिम हुनेछः

(१) प्राथमिक तहः

क) मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट सम्बन्धित विषयमा माध्यमिक शिक्षा (कक्षा १२) उत्तीर्ण गरेको,

ख) नेपाली नागरिकता प्राप्त गरेको ।

(२) निम्न माध्यमिक तहः

क. मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट परीक्षा दिने विषयमा प्रवीणता प्रमाणपत्र तह वा सो सरहको परीक्षा उत्तीर्ण गरेको

ख. प्राविधिक अध्ययन विषयको हकमा प्रमाणपत्र तह वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको,

ग. गणित–विज्ञान विषयको हकमा गणित र विज्ञान दुबै विषयहरु लिई प्रमाणपत्र तह वा सो सरहको परीक्षा उत्तीर्ण गरेको

घ. नेपाली नागरिकता प्राप्त गरेको।

(३) माध्यमिक तहः

क. मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट परीक्षा दिने विषयमा स्नातक तह वा सो सरहको परीक्षा उत्तीर्ण गरेको,

ख. प्राविधिक अध्ययन विषयको हकमा स्नातक तह वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको,

ग. स्वास्थ्य शिक्षा, जनसंख्या शिक्षा, स्वास्थ्य जनसंख्या र वातावरण शिक्षा तथा स्वास्थ्य र शारीरिक शिक्षा विषयका लागि स्वास्थ्य शिक्षा, जनसंख्या शिक्षा, स्वास्थ्य जनसंख्या र वातावरण शिक्षा तथा स्वास्थ्य र शारीरिक शिक्षा विषयमध्ये कुनै एक मूल विषय लिई स्नातक तह वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको,

घ. नेपाली नागरिकता प्राप्त गरेको,

६. उम्मेदवारको लागि अयोग्यताः देहायका व्यक्तिहरू स्वयंसेवक शिक्षक अनुदान पदमा उम्मेदवार हुनको लागि योग्य हुन सक्ने छैननः

क. गैर नेपाली नागरिक,

ख. १८ वर्ष उमेर नपुगेको,

ग. [illegible] वर्ष उमेर पुरा भएको,

घ. मगज बिग्रेको,

ङ. नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसूरदार ठहरिएको, भविष्यमा सरकारी नोकरी वा शिक्षक सेवाको लागि अयोग्य ठहरिने गरी सेवाबाट बर्खास्त गरिएको,

च. बुँदा नं. मा जुनसुकै कुरा उल्लेख भए तापनि नगरपालिकाका सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरुका लागि उमेरको हद लाग्ने छैन।

७. पाठ्यक्रम, परीक्षण प्रणाली तथा मूल्याङ्कन प्रकृयाः परीक्षाको पाठ्यक्रम, परीक्षण प्रणाली तथा मूल्याङ्कन प्रकृया शिक्षक सेवा आयोगले तोके बमोजिम हुनेछ।

[illegible] को छनौट सम्बन्धि व्यवस्थाः

[illegible] सम्बन्धि व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछः

[illegible] कम्तीमा १५ दिनको म्याद दिई राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा नगरपालिकाले सूचना [illegible] माध्यम, नगरपालिका, वडा कार्यालयहरुमा टाँस गरिनेछ।

[illegible] लागि सूचिकृत विषयविज्ञहरुबाट प्रश्नपत्र निर्माण गरी नगरपालिकाले सुरक्षित र [illegible]

[illegible] उम्मेदवारले तोकिएको ढाँचामा फारम भरी नगरपालिकामा तोकिएको म्यादभित्र बुझाउनु [illegible]

[illegible] यमिक, निम्नमाध्यमिक र माध्यमिक तहको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाका लागि [illegible] मौखिक परीक्षा पद्धति अनुरुप स्वयंसेवक शिक्षकहरुको छनौट हुनेछ।

[illegible] एउटा तहको एउटै मिति र स्थानमा संचालन गरिनेछ।

[illegible] को सूची टाँस गर्नु पर्नेः नगरपालिकाले दरखास्त दिने अन्तिम म्याद समाप्त भएपछि दरखास्त [illegible] को नामावलीको सूची तयार गरी सूचना पाटीमा टाँस गर्नु पर्नेछ।

[illegible] मिति, समय र केन्द्रः नगरपालिकाले तोकेको मिति, समय र केन्द्रमा सञ्चालन हुनेछ ।

[illegible] [illegible] पालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ।

[illegible] र उत्तीर्णाङ्कः

[illegible] लिइने प्रनियोगात्मक परीक्षाको पूर्णाङ्क देहाय बमोजिम हुनेछः

[illegible] पूर्णाङ्कः ४०

[illegible] पूर्णाङ्कः ६०

[illegible] पूर्णाङ्कः २५।

[illegible] बमोजिमको सामान्य परीक्षामा उत्तिर्ण हुने उम्मेदवार मात्र खण्ड ख बमोजिम सञ्चालन हुने [illegible] सहभागी हुन पाउने छन्।

[illegible] लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन गर्दा सामान्य परीक्षामा प्राप्त अङ्कको पचास प्रतिशत र [illegible] शतप्रतिशत अङ्क जोडी हुने कुल प्राप्ताङ्कका आधारमा गरिनेछ।

[illegible] को सूची प्रकाशन गरिनेः (१) लिखित परीक्षा उत्तीर्ण भई सबैभन्दा बढी अङ्क प्राप्त गर्ने [illegible] आवश्यक पद संख्यामा शिक्षक सेवा आयोगले तोके बमोजिमको अनुपातमा उत्तीर्ण [illegible] अन्तरवार्ताको लागि उम्मेदवारको नाम वर्णानुक्रम अनुसार प्रकाशन गरिनेछः

[illegible] सम्बन्धि व्यवस्थाः (१) नियम १३ बमोजिम प्रकाशित सूचनामा उल्लेखित उम्मेदवारको अन्तर्वार्ता

[illegible] अन्तरवार्ता समिति गठन हुनेछ।

१०. अन्तर्वार्ताको अङ्कः अन्तर्वार्ताको लागि छुट्याइएको पच्चीस अङ्क देहाय बमोजिम दिइनेछः

(क) [illegible] अस्थायी, राहत अनुदान कोटा वा बिद्यालयले नियुक्त गरेका नीजिस्रोत अन्तरगतको [illegible] प्रत्येक वर्षको एक अङ्कका दरले बढीमा आठ अङ्क,

(ख) [illegible] सेवा प्रवेशको लागि तोकिएको शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणीको भए तीन, द्वितीय श्रेणीको [illegible] भए एक अङ्कको दरले बढीमा तीन अङ्क,

(ग) [illegible] बढीमा दश अङ्क, तर अन्तर्वार्ताको अङ्क दिंदा कुनै उम्मेदवारलाई ७० प्रतिशत भन्दा बढी र [illegible] दिनु पर्ने भएमा त्यस्तो नम्बर दिनु पर्ने स्पष्ट कारण खुलाउनु पर्नेछ ।

(घ) [illegible] अन्तरगतको स्थायी बासिन्दा भएमा चार अंक

११. [illegible] प्रकाशित गर्नेः

१. [illegible] परीक्षा लिएको भए सो परीक्षामा सफल भएका उम्मेदवारले अन्तरवार्तामा प्राप्त [illegible] परीक्षाबाट सफल भएका उम्मेदवारको नाम नियुक्तिको लागि सिफारिस सहित योग्यताक्रम [illegible] सिफारिस गर्दा उपलब्ध भएसम्म रिक्त पद संख्याको दश प्रतिशतले हुने संख्या उम्मेदवारको [illegible] सूचीमा राख्नु पर्नेछ ।

२. [illegible] तहमा सफल हुने उम्मेदवारलाई माथिल्लो तहको लागि मात्र सिफारिस गरिनेछ ।

१२. नियुक्ति दिनेः सिफारिस गरिएको उम्मेदवारलाई नगरकार्यपालिकाको शिक्षा शाखाबाट नियुक्तिको [illegible] प्रकाशित गरेको मितिले सात दिनभित्र नियुक्ति लिनु पर्नेछ । कुनै मूल उम्मेदवारले नियुक्ति [illegible] उम्मेदवारलाई नियुक्त गरिने छ ।

१३. [illegible] शिक्षक छनौट समितिः स्वयंसेवक शिक्षक नियुक्तिको लागि सिफारिस गर्न नगरपालिकामा देहाय [illegible] छनौट समिति रहनेछः

(क) [illegible] – संयोजक

(ख) [illegible] – सदस्य

(ग) [illegible] – सदस्य सचिव

१४. [illegible] काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः

(क) [illegible] संकलन गर्ने/गराउने

(ख) [illegible] निर्माण गरिएको प्रश्नपत्र गोप्यता कायम राख्ने

(ग) [illegible] आवश्यक परीक्षा केन्द्र र जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने

(घ) [illegible] सञ्चालन गर्ने/गराउने

(ङ) [illegible] शिक्षक सेवा आयोगको परीक्षण विधि अनुसार परीक्षण गराउने

[illegible] तथा अन्तरवार्ता लिने

[illegible] प्रकाशन गर्ने

[illegible]

[illegible] मा शिक्षक सेवा आयोग कार्यविधिको अवलम्बन गर्ने

[illegible] अनुगमनका लागि देहायको एक अनुगमन समिति रहनेछ ।

[illegible] - संयोजक

[illegible] - सदस्य

[illegible] - सदस्य

[illegible] उम्मेदवारको नियुक्ति सिफारिसको योग्यताक्रम, अनुभव, शैक्षिक योग्यता, [illegible] आधारमा छनौट समितिको सिफारिसमा नगरकार्यपालिकाको निर्णय [illegible] गरिनेछ ।

[illegible]

[illegible] को स्वयंमेवक शिक्षकको व्यवस्थापन शिर्षकको अधिनमा रही नगर [illegible] गरिएका स्वयंमेवक शिक्षकहरुको लागि पारिश्रमिक रकम महिना भुक्तान [illegible]

[illegible] बमोजिम रहनेछ ।

[illegible]

[illegible]

[illegible]

विविध

[illegible] घटाउन वा खारेज गर्न सकिने: सङ्घीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट शिक्षक [illegible] शिक्षक भएमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको आधारमा कार्यपालिका [illegible] वा खारेज गरी नगरसभाले अनुमोदन गर्न सक्ने छ ।

[illegible] कानूनमा व्यवस्था भएका विषयहरुमा सम्बन्धमा सोही बमोजिम हुनेछ ।

[illegible] कार्यान्वयनमा कुनै द्विविधा हुन गएमा वा स्वयम्सेवक शिक्षक छनौट समितिले [illegible] समस्या आएमा नगर कार्यपालिकाको निर्णयनै अन्तिम निर्णय हुनेछ ।

[illegible] जुनसुकै बखत खारेज गर्न सक्नेछ ।